

การบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3

ณัฐธิดา ท่านทรัพย์ และ รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณสงขลา จังหวัดสงขลา 90000

*nat.464@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ศึกษาการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 2) เปรียบเทียบการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 จำแนกตามตัวแปร เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ปีการศึกษา 2560 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 335 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดของสถานศึกษา แล้วสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) โดยวิธีการจับสลาก เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .98 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการทดสอบค่าเอฟ

ผลการวิจัยพบว่า การบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 จำแนกตามตัวแปร เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา พบว่า ครูที่มีเพศ วุฒิการศึกษา มีความคิดเห็นต่อการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ส่วนครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มีความคิดเห็นต่อการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านคน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 และครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .001

คำสำคัญ: การบริหารการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3

บทนำ

จากนโยบายในการเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาโดยการปฏิรูปการศึกษา กำหนดแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ไว้คือ การปฏิรูปโรงเรียนหรือสถานศึกษา ปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา ปฏิรูปหลักสูตรปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอน โรงเรียนเป็นหน่วยงานการศึกษาที่สำคัญที่สุดในการจัดการศึกษา ดังนั้นผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ที่มีบทบาทในการดำเนินการปฏิรูปการศึกษา ผลการดำเนินการจัดการศึกษาของสถานศึกษาจะบรรลุเป้าหมายหลักตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 6) ซึ่งในสภาวะการณ์ปัจจุบันสังคมไทยได้เริ่มเข้าสู่กระแสของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศผสมผสานกับความรู้และนวัตกรรมใหม่ๆ เกิดการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ได้ส่งผลกระทบโดยเฉพาะปัญหาในการบริหารจัดการด้านการศึกษาที่ยังขาดประสิทธิภาพในด้านคุณภาพของการศึกษาที่ยังไม่สามารถพัฒนาคนไทยให้มีศักยภาพเพียงพอต่อการดำรงชีวิตให้มีประสิทธิภาพกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปรวมทั้งไม่สามารถพัฒนาและสร้างสรรค์ประเทศไทยให้เจริญก้าวหน้าได้ในสังคมโลก ซึ่งเป็นปัญหาที่ต้องการแก้ไขอย่างรวดเร็ว (คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2553 : 15) จึงกล่าวได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการปฏิรูปการศึกษาให้ประสบความสำเร็จ จึงจำเป็นต้องยกระดับมาตรฐาน และคุณภาพในฐานะที่

เป็นวิชาชีพชั้นสูง (สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์. 2549 : 11) โดยการบริหารการเปลี่ยนแปลงเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นทุกองค์การอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ การบริหารจัดการองค์การต่างเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงทั้งสภาพแวดล้อมภายนอกองค์การ และภายในองค์การ ซึ่งส่งผลกระทบต่ออำนาจหน้าที่ของผู้นำและผู้ใต้บังคับบัญชา ต่อความรับผิดชอบของผู้บริหารและพนักงานในองค์การ และต่อการสื่อสารในองค์การ (เนตร์พัฒนา ยาวีราช. 2558 : 2) ดังนั้นการบริหารการเปลี่ยนแปลงในองค์การหนึ่ง ๆ นั้น จะเปลี่ยนแปลงได้ทั้งด้านโครงสร้าง ด้านเทคโนโลยี ด้านคน และด้านวัฒนธรรม โดยการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบเหล่านี้จะมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน การเปลี่ยนแปลงในด้านหนึ่งอาจจะทำให้ด้านอื่นมีการเปลี่ยนแปลงด้วย การบริหารการเปลี่ยนแปลงนั้นต้องอาศัยผู้นำในการเปลี่ยนแปลงซึ่งต้องทำการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบแต่ละด้าน (Bartol. 1998 : 371-374)

จากรายงานผลการจัดการศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2560 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 พบว่า ผลการบริหารและจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตัวชี้วัดด้านสถานศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา ตัวชี้วัด ด้านผู้เรียนทุกระดับการศึกษามีคุณภาพตามหลักสูตรและตัวชี้วัดด้านประชากรวัยเรียนได้รับสิทธิและโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานเท่าเทียมกัน และส่งเสริมการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นผลการประเมินอยู่ในระดับปรับปรุง(สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3. 2560 : 2 - 12) ดังนั้นการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา จึงเป็นแนวคิดที่มีผลต่อผู้บริหารสถานศึกษาในการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชา สามารถนำพาองค์กรไปสู่ความเลิศได้ในอนาคต เสริมสร้างและขยายองค์ความรู้ ตลอดจนนำมาประยุกต์ใช้กับการพัฒนาสถานศึกษาและส่งผลให้สถานศึกษา สามารถเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานตามแนวทางดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 2,544 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 2,544 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบจากตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 335 คน จากนั้นผู้วิจัยทำการแล้วสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามตัวแปรขนาดของสถานศึกษา จากนั้นใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับสลาก

3. เครื่องมือการวิจัย แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .98

4. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที (t - test) และการทดสอบค่าเอฟ (F - test)

ผลและอภิปรายผล

1. ผลการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยมีสมมุติฐานการวิจัยว่า ครูที่มีเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ดังแสดงในตารางที่

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ในภาพรวมและรายด้าน

n = 307				
ด้านที่	การบริหารการเปลี่ยนแปลง	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1	โครงสร้าง	4.00	0.60	มาก
2	เทคโนโลยี	3.95	0.70	มาก
3	คน	4.06	0.60	มาก
4	วัฒนธรรม	4.07	0.63	มาก
รวม		4.03	0.57	มาก

ค่าเฉลี่ย : 1.00 - 1.50 ระดับน้อยที่สุด, 1.51 – 2.50 ระดับน้อย, 2.51 – 3.50 ระดับปานกลาง, 3.51-4.50 ระดับมาก, 4.51-5.00 ระดับมากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่าการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านวัฒนธรรม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.07$) รองลงมาคือด้านคน ($\bar{X} = 4.06$) และด้านเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.95$)

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 จำแนกตามตัวแปรเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา ดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 จำแนกตามเพศ พบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบการบริหารการเปลี่ยนแปลงของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านคน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการเปรียบเทียบการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 จำแนกตามตัวแปรขนาดของสถานศึกษา พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดต่างกันมีความคิดเห็น ทั้งภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน ซึ่งทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001

2. อภิปรายผลการวิจัย

2.1 การศึกษาการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านวัฒนธรรมมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือด้านคน และด้านเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ซึ่งอาจเป็นเพราะว่า มีการยอมรับที่ปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยในปัจจุบัน เพื่อพัฒนาให้เกิดความก้าวหน้าของสถานศึกษา โดยเฉพาะในส่วนของด้านวัฒนธรรมที่ผู้บริหารให้ความสำคัญมากที่สุด อาจจะเนื่องด้วยมองเห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างครูกับบุคลากร ที่เป็นส่วนสำคัญในการบริหารการเปลี่ยนแปลง แต่ในด้านเทคโนโลยีที่ให้ความสำคัญน้อยสุด อาจจะเนื่องด้วยสภาพแวดล้อม บริบทของโรงเรียนที่ยังขาดการสนับสนุนในการจัดการบริหารไม่ว่าจะเป็นในส่วนของงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ หรือแม้แต่ความรู้ ทักษะในการใช้เทคโนโลยีของบุคลากรและผู้บริหารด้วย จึงทำให้ในด้านเทคโนโลยีเป็นเรื่องที่ไกลตัวในสถานศึกษา

สอดคล้องกับพิชญ์ณฎู แพ่งพงา (2553 : 262-280) ศึกษาความคิดเห็นของคณาจารย์ที่มีต่อการบริหารการเปลี่ยนแปลงของโรงเรียนนานาชาติในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่า คณาจารย์มีความเห็นต่อการบริหารการเปลี่ยนแปลงของโรงเรียนนานาชาติในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากสอดคล้องกับกาญจนา ธีระกุล (2554 : 220-240) ศึกษาการบริหารการเปลี่ยนแปลงในโรงเรียนประถมศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 พบว่าระดับการบริหารการเปลี่ยนแปลงในโรงเรียนประถมศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับ คือ การเปลี่ยนแปลงด้านสังคม การเปลี่ยนแปลงด้านกำลังคน การเปลี่ยนแปลงด้านผู้บริหาร สอดคล้องกับวิลาวัลย์ อันมาก (2556 : 100) ศึกษาการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของภาครัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 พบว่า การบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านโครงสร้าง ด้านเทคโนโลยี ด้านคน และด้านวัฒนธรรม สอดคล้องกับประกอบ ต้นมูล (2558 : 32) ศึกษาการพัฒนาารูปแบบการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลด้านวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 1 พบว่าผู้บริหารโรงเรียนหัวหน้าวิชาการและครูมีความเห็นต่อความเหมาะสมโดยรวมของรูปแบบการบริหารการเปลี่ยนแปลงที่พัฒนาขึ้นในระดับมาก และยังสอดคล้องกับอุ้นเรือน อ่าบุญ (2558 : 78) ศึกษาการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารในโรงเรียนจังหวัดลพบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 พบว่า การบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านเทคโนโลยี ด้านโครงสร้าง ด้านวัฒนธรรม และด้านคน

2.2 ผลการเปรียบเทียบการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ตามตัวแปรเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา อภิปรายผลได้ดังนี้

1) ผลการเปรียบเทียบการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 จำแนกตามตัวแปรเพศ พบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีความเห็นในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน อาจเป็นเพราะว่า ครูเพศชายและเพศหญิง มีทัศนคติให้ความสำคัญต่อการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาไปในทิศทางเดียวกัน ทั้งในการปฏิบัติงานในด้านต่างๆ ได้ร่วมกันวางแผน กำหนดความรู้ความสามารถที่เหมาะสมแก่ตัวบุคคลไว้แล้ว เพื่อพร้อมรับในการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน ทั้งทางด้านการปฏิบัติตนและการปฏิบัติงานในด้านต่างๆ ดังนั้นปัจจัยด้านเพศจึงได้มีผลกระทบ ซึ่งสอดคล้องกับวิลาวัลย์ อันมาก (2556 : 100) ศึกษาการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของภาครัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความเห็นต่อการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านโครงสร้างแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับอุ้นเรือน อ่าบุญ (2558 : 78) ศึกษาการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารในโรงเรียนจังหวัดลพบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 พบว่า ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามวุฒิการศึกษาภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านโครงสร้าง เทคโนโลยี คน และวัฒนธรรม ไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับภัทรจิต ดิลกเดชาพล (2560 : 56) ศึกษาการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารในโรงเรียนขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอนสะเต็มศึกษา จังหวัดพะเยา พบว่า ผลการเปรียบเทียบการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร จำแนกตามวุฒิการศึกษา มีความเห็นต่อการบริหารการเปลี่ยนแปลงไม่แตกต่างกัน

2) ผลการเปรียบเทียบการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 จำแนกตามตัวแปรวุฒิการศึกษา พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความเห็นในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารมีหลักในการกระจายอำนาจและมีความเป็นธรรม มีขอบเขต กฎเกณฑ์ที่บุคลากรทุกคนยอมรับ มีการเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ทำให้เกิดความพอใจ ความสัมพันธ์อันดี มีการมอบหมายงานเหมาะสมตามความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และความถนัดของแต่ละบุคคล รวมทั้งเข้าใจถึงข้อแตกต่างระหว่างบุคคลอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับวิลาวัลย์ อันมาก (2556 : 100) ศึกษาการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของภาครัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความเห็นต่อการบริหารการ

เปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านโครงสร้างแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับอุณเรือน อ่าบุญ (2558 : 78) ศึกษาการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารในโรงเรียนจังหวัดลพบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 พบว่า ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามวุฒิการศึกษาภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านโครงสร้าง เทคโนโลยี คน และวัฒนธรรม ไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับภัทรจิต ดิลกเดชาพล (2560 : 56) ศึกษาการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารในโรงเรียนขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอนสะเต็มศึกษา จังหวัดพะเยา พบว่า ผลการเปรียบเทียบการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร จำแนกตามวุฒิการศึกษา มีความคิดเห็นต่อการบริหารการเปลี่ยนแปลงไม่แตกต่างกัน

3) ผลการเปรียบเทียบการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นในภาพรวมไม่แตกต่าง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านคน มีความคิดเห็นต่อการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารมีหลักในการกระจายอำนาจและมีความเป็นธรรม มีขอบเขต กฎเกณฑ์ที่บุคลากรทุกคนยอมรับ มีการเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ทำให้เกิดความพอใจ ความสัมพันธ์อันดี มีการมอบหมายงานเหมาะสมตามความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และความถนัดของแต่ละบุคคล รวมทั้งเข้าใจถึงข้อแตกต่างระหว่างบุคคลอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับอรุณรัตน์ ปัญจะ (2554 : 186) ศึกษาการบริหารการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้าสถานีอนามัยในจังหวัดขอนแก่น พบว่า จากการทดสอบสมมติฐานการวิจัย คุณลักษณะส่วนบุคคล ระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน ไม่มีผลต่อการบริหารการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้าอนามัยในจังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมติฐาน และสอดคล้องกับศศิวิมล ทิมพิทักษ์ (2555 : 107) ศึกษาการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกประสบการณ์การทำงาน ในภาพรวมไม่มีความแตกต่างกัน ไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับอุณเรือน อ่าบุญ (2558 : 80) ศึกษาการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารในโรงเรียนจังหวัดลพบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านคน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4) ผลการเปรียบเทียบการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 จำแนกตามตัวแปรขนาดของสถานศึกษา พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดต่างกันมีความคิดเห็น ทั้งภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน ซึ่งทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 เป็นไปตามสมมติฐาน อาจเป็นเพราะว่า ในการบริหารการเปลี่ยนแปลง ขนาดของสถานศึกษาต่างย่อมมีการเปลี่ยนแปลงที่แตกต่างกันไป เพื่อพร้อมรับในการพัฒนาของยุคสมัยที่ก้าวไกล ซึ่งในผลวิจัยนี้ จะเห็นว่า สถานศึกษาขนาดเล็กที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด นั่นอาจเนื่องจากว่า โรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่เป็นผู้บริหารรุ่นใหม่ มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาสถานศึกษา เพื่อนำไปสู่สถานศึกษาที่มีคุณภาพที่ต้องการได้รับการจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอในการสนับสนุนในการพัฒนาสถานศึกษาให้เกิดการบริหารการเปลี่ยนแปลง ซึ่งแตกต่างกับสถานศึกษาขนาดใหญ่ ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด อาจเนื่องจากว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่ที่มีความพร้อมในทุกด้าน ทั้งงบประมาณ คุณภาพการศึกษา การดำเนินงานต่างๆ เป็นต้น และผู้บริหารส่วนใหญ่ก็มีประสบการณ์ในการบริหารงานมาอย่างยาวนาน อีกทั้งการเปลี่ยนแปลงในสถานศึกษาขนาดใหญ่ที่มีบุคลากรจำนวนมาก ก็ปรับเปลี่ยนได้ยากอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับศศิวิมล ทิมพิทักษ์ (2555 : 107) ศึกษาการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับวิลาวัลย์ อันมาก(2556 : 100) ศึกษาการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของภาครัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 พบว่า ครูที่มีปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับอุณเรือน อ่าบุญ (2558 : 80) ศึกษาการบริหารการเปลี่ยนแปลงของ

ผู้บริหารในโรงเรียนจังหวัดลพบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 พบว่า ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน ภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการวิจัย

1. การบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านวัฒนธรรมมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือด้านคน และค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านเทคโนโลยี

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 จำแนกตามตัวแปร เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา พบว่า ครูที่มีเพศ วุฒิการศึกษา มีความคิดเห็นต่อการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ส่วนครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มีความคิดเห็นต่อการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านคน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 โดยที่ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5 - 10 ปี และครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 10 ปี และครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .001 โดยที่ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็ก มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดกลาง และปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดใหญ่

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 การบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยที่การบริหารการเปลี่ยนแปลง ด้านวัฒนธรรม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาด้านคน และด้านเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการพัฒนาห้องเรียนให้มีสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน ที่เหมาะสมกับขนาดของโรงเรียน เพื่อให้ตอบสนองต่อความต้องการของบุคลากรภายในโรงเรียน รวมทั้งการจัดการศึกษาให้แก่นักเรียน

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรปรับปรุงและพัฒนาการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ตามตัวแปรขนาดของสถานศึกษา โดยที่สถานศึกษาขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา มีการพัฒนาการบริหารการเปลี่ยนแปลงในด้านโครงสร้าง ด้านเทคโนโลยี ด้านคน และวัฒนธรรม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3

2.2 ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3

2.3 ควรศึกษาการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาของภูมิภาคอื่นๆ

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาให้คำปรึกษา เอาใจใส่อย่างดียิ่ง จากคณาจารย์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ ซึ่งได้กรุณาตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ และขอแนะนำที่เป็นประโยชน์ ทำให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษาค้นคว้า หาความรู้ และประสบการณ์อย่างกว้างขวาง รวมถึงผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของ

เครื่องมือ ตลอดจนผู้อำนวยการโรงเรียน คณะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยเป็นอย่างดี

บรรณานุกรม

Bartol, K.M. (1998). Management (3rd eds). New York: Mc Graw-Hill.

Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activity. Journal of Education and Psychological Measurement 30, 607-610.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กาญจนา ชีระกุล. (2554). การพัฒนารูปแบบการบริหารเปลี่ยนแปลงในโรงเรียนประถมศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). สมุทรปราการ: มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะครุศาสตร์. (2553). คู่มือการจัดทำรายงานประเมินผลการฝึกอบรมและรายงานผลการดำเนินงานของศูนย์เครือข่ายสถาบันอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เนตร์พัฒนา ยาวีราช. (2558). การพัฒนาองค์การและการเปลี่ยนแปลง. กรุงเทพฯ: บริษัท ทริปปี้ลกรุ๊ป จำกัด.

ประกอบ ต้นมูล. (2558). การพัฒนารูปแบบการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพด้านวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1 (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

พิชญ์ณัญญา แพงพงา. (2553). ความคิดเห็นของคณาจารย์ที่มีต่อการบริหารการเปลี่ยนแปลงสู่ของโรงเรียนนานาชาติ ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ภัทรจิต ดิลกเดชาพล. (2560). การบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารในโรงเรียนขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอนสะเต็มศึกษา จังหวัดพะเยา (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). พะเยา: มหาวิทยาลัยพะเยา.

วิลาวัลย์ อันมาก. (2556). การบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ศศิวิมล ทิมพิทักษ์. (2556). การบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). ธนบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.

สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์. (2549). สมรรถนะครูและผู้บริหารการศึกษา. วารสารการศึกษาไทย. (17), 10-21

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3. (2560). รายงานผลการจัดการศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2560. สงขลา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3.

อรุณรัตน์ ปัญจะ. (2554). การบริหารการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้าสถานีนอนมัธยมในจังหวัดขอนแก่น(วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

อุ้นเรือน อ่าบุญ. (2558). การบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนในจังหวัดลพบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). ลพบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.